

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Bindend advies van 13 oktober 2010

Kenmerk: 10/13 en 10/26

Het Scheidsgerecht, samengesteld als volgt:
mr. H.F.M. Hofhuis, wonende te 's-Gravenhage, voorzitter,
dr. C.H.R. Bosman, wonende te Wassenaar,
mr. E.J. Rutters, wonende te Breda, arbiters,
bijgestaan door mr. drs. M. Bitter, griffier,
heeft het navolgende bindend advies gegeven

in de zaak van:

drs. A.
wonende te Z.,
eiser,
gemachtigde: mr. E.J.C. de Jong te Utrecht,

tegen:

1. STICHTING B.,
gevestigd te Y.,

2. VERENIGING DE MEDISCHE STAF VAN B., (verder: C.)
gevestigd te Y.,
gedaagden,
gemachtigde: prof. mr. J.G. Sijmons te Zwolle

Partijen worden hierna aangeduid als eiser (of A.) en verweerders (en afzonderlijk als de Stichting respectievelijk de Vereniging).

1. De procedure

1.1 De gemachtigde van eiser heeft het geschil aanhangig gemaakt bij brief van 7 juli 2010. Bij memorie van eis van 8 juni 2010, met 48 producties, heeft eiser gevorderd dat het Scheidsgerecht bij arbitraal vonnis:

primair

1. de opzegging van de toelatingsovereenkomst door de Stichting aan A. d.d. 29 april 2010 vernietigt, althans nietig verklaart, althans beslist dat deze opzegging geen effect sorteert;

2. de beslissing van het stafbestuur namens de Vereniging nietig verklaart, althans deze beslissing vernietigt;

subsidiar

indien en voor zover de toelatingsovereenkomst door opzegging een einde neemt, respectievelijk een einde heeft genomen:

1. bepaalt dat de Stichting gehouden is het aandeel van eiser in de goodwill van de door eiser uitgeoefende praktijk over te nemen zulks conform de richtlijn van de Orde van Medische Specialisten, althans subsidiar bepaalt dat de Stichting gehouden is zich garant te stellen voor betaling van de goodwill;
2. bepaalt dat de Stichting gehouden is ten aanzien van de opzegging van de toelatingsovereenkomst een vergoeding naar billijkheid aan eiser te betalen ten bedrage van € 1.633.917,--, althans een door het Scheidsgerecht naar maatstaven van billijkheid te bepalen bedrag.

primair en subsidiar

de Stichting en de Vereniging veroordeelt in de kosten van dit geding, waaronder een bijdrage in de kosten van juridische bijstand zoals benoemd in alinea 104 van de memorie van eis.

- 1.2 De gemachtigde van de Stichting en de Vereniging heeft bij brief van 7 juli 2010 de memorie van antwoord, met 33 producties, ingediend. Hierin concluderen verweerders primair dat het Scheidsgerecht zich bij arbitraal vonnis onbevoegd zal verklaren op de vordering te beslissen, dan wel eiser niet ontvankelijk zal verklaren. Subsidiar verzoeken verweerders het Scheidsgerecht, zowel de primaire als de subsidiaire vorderingen van eiser af te wijzen, met veroordeling van eiser in de kosten van de procedure, daaronder begrepen een bijdrage in de kosten van rechtskundige bijstand aan de zijde van de verweerders gevallen en nader te specificeren.
- 1.3 De gemachtigde van eiser heeft bij brief van 31 augustus 2010 nog zes producties (genummerd 49-54) overgelegd en kort voor de zitting, bij brief van 7 september 2010, nog één laatste productie, met nummer 55, alsmede pleitaantekeningen van eiser zelf overgelegd onder aankondiging dat eiser deze desgewenst zal voordragen.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 8 september 2010. Eiser is in persoon verschenen, met zijn huidige en zijn vorige gemachtigde, mevrouw mr. M.J.G. Peters, advocaat te Zwolle. Tevens was aanwezig de echtgenote van eiser. Namens de Stichting was aanwezig C., lid van de raad van bestuur van de Stichting. Tevens was aanwezig dr. D., voorzitter van de hierna te noemen Onderzoekscommissie van B.. Aan de zijde van de Vereniging was aanwezig E., voorzitter van het stafbestuur (hierna het "stafbestuur") van de Vereniging. Beide gemachtigden hebben zich bij hun pleidooi van pleitnoties bediend. Partijen hebben gere- en gedupliceerd. Tijdens de zitting hebben de arbiters vragen gesteld aan gemachtigden en partijen zelf. Eiser heeft ook zelf het woord gevoerd.
- 1.5 Aan het einde van de zitting hebben partijen te kennen gegeven nog met elkaar te zullen overleggen om de mogelijkheid van een minnelijke oplossing te onderzoeken. Met een brief van 1 oktober 2010 is namens partijen aan het Scheidsgerecht bericht dat zij geen regeling hebben bereikt.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 Eiser is thans 60 jaar. Hij is met ingang van 1 januari 1988 als cardiopulmonaal chirurg toegelaten tot het ziekenhuis “F.” te Y., dat toen werd geëxploiteerd door de Stichting G., een rechtsvoorgangster van de Stichting. De toelating is vastgelegd in een overeenkomst die door partijen is ondertekend op 7 juli 1992. Deze overeenkomst geldt thans nog steeds. De toelating betreft thans de door de Stichting geëxploiteerde B. te Y.. De overeenkomst bepaalt in artikel 26 dat geschillen naar aanleiding van die overeenkomst, bij wege van bindend advies zullen worden beslecht door het Scheidsgerecht. Eiser maakt deel uit van de maatschap thoraxchirurgie, bestaande uit zes leden. Hij is een van de medeoprichters van het thoraxcentrum in Y..
- 2.2 De raad van bestuur van de Stichting (hierna: de raad van bestuur) heeft bij besluit van 29 april 2010 de toelatingsovereenkomst met eiser opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden die eindigt op 1 november 2010. Eiser is bij datzelfde besluit met onmiddellijke ingang en gedurende de opzegtermijn op non-actief gesteld. Hem is daarbij te verstaan gegeven dat hij het ziekenhuis niet meer mag betreden. Deze situatie duurt thans nog voort.
- 2.3 Grond voor de opzegging is het oordeel van het stafbestuur (het bestuur van de Vereniging) dat een basis voor verdere samenwerking tussen eiser en de maatschap thoraxchirurgie en de sectie thoraxanesthesiologie ontbreekt doordat de kwaliteit van de zorg en de patiëntveiligheid zodanig in het geding zijn dat voortzetting van de werkzaamheden van eiser in B. niet meer tot de reële mogelijkheden behoort. Het stafbestuur is tot zijn oordeel gekomen mede op basis van het advies van de door hem ingestelde Onderzoekscommissie van B. (hierna te noemen: de onderzoekscommissie of de commissie), die een onderzoek heeft ingesteld naar het functioneren van eiser. Aan het oordeel van het stafbestuur en de daarop voortbouwende beslissing van de Stichting is het volgende voorafgegaan.
- 2.4 Met een brief van 14 september 2009 hebben het bestuur van de Zorggroep Hart en Longen, de maatschappen thoraxchirurgie en thoraxanesthesiologie alsmede de raad van bestuur zich tot het stafbestuur gewend met het verzoek het Kwaliteitsreglement Medische Staf (hierna: het Kwaliteitsreglement) in werking te stellen jegens eiser naar aanleiding van diens functioneren. Hiertoe is besloten na een klacht van een van de thoraxanesthesiologen over de samenwerking met eiser. Deze samenwerking zou moeizaam verlopen: eiser zou slecht communiceren met anderen, geen antwoord geven op vragen, weglopen uit de operatiekamer en last hebben van driftbuien. Volgens de klacht leidde dit tot een gevaar voor de patiëntveiligheid. De Zorggroep heeft op 14 september 2009 aan eiser meegedeeld dat de anesthesiologen en OK-medewerkers niet met hem willen werken en dat aan het stafbestuur zou worden gevraagd zijn functioneren te toetsen.
- 2.5 De raad van bestuur heeft met een brief van 1 oktober 2009, die een weergave vormt van een gesprek van de raad en eiser op 30 september 2009, aan eiser laten weten de verwijten van de beide maatschappen en de Zorggroep dermate ernstig te vinden dat een onderzoek volgens het Kwaliteitsreglement geboden is. Hierbij heeft de raad van bestuur mede rekening gehouden met het feit dat in 1995 naar zijn oordeel een soortgelijke problematiek aan de orde is geweest. De raad van bestuur heeft eiser bericht dat hij zijn werkzaamheden per 5 oktober 2009, na afloop van een time-out van

drie weken, kan hervatten, mits hij daarbij de bepaalde aanwijzingen van de raad van bestuur in acht neemt. Eiser heeft zijn werkzaamheden op 21 oktober 2009 hervat.

- 2.6 Het stafbestuur heeft in oktober 2009 op basis van artikel 7 lid 2 van het Kwaliteitsreglement de onderzoekscommissie ingesteld. Na vervanging van een van de leden wegens een wraking bestond de onderzoekscommissie uit de heren dr. D. chirurg (voorzitter), H., medisch psycholoog, en, als extern deskundige, I., thoraxchirurg. De onderzoekscommissie is in de tweede helft van oktober 2009 met haar werkzaamheden begonnen.
- 2.7 De onderzoekscommissie heeft met een brief van 21 december 2009 uit eigen beweging een tussentijdse rapportage uitgebracht aan het stafbestuur. Volgens de onderzoekscommissie liep de patiëntenzorg gevaar. In het tussentijdse rapport is melding gemaakt van een lange historie van slechte samenwerking tussen eiser en de overige leden van de maatschap thoraxchirurgie. Dit heeft in 1995 en 2002 geleid tot interventies met gesprekken onder externe begeleiding met de gehele maatschap. Er ontbraken in het verleden zeer vaak operatieverslagen van eiser en er was onvoldoende statusvoering, waardoor de continuïteit van de patiëntenzorg werd bedreigd. Na het daarop aanspreken van eiser ging het enige tijd beter, waarna eiser weer in het oude patroon terugviel. Ook bestaan er volgens de onderzoekscommissie in dit tussentijdse rapport al langere tijd tussen eiser en de thoraxanesthesisten geschillen, die meermalen hebben geleid tot uitbarstingen en gesprekken. De onderzoekscommissie bericht voorts dat de verhoudingen van eiser met de perfusionisten goed zijn gebleven, maar dat die met de OK-assistenten en de anesthesieassistenten zijn verstoord. Ook nadat eiser zijn werkzaamheden weer heeft hervat, dus vanaf 21 oktober 2009, zijn naar de bevindingen van de onderzoekscommissie de werkverhoudingen op de OK ernstig verstoord; dit overigens mede door onduidelijkheden omtrent de time-out van eiser en de voorwaarden voor zijn werkhervatting. De onderzoekscommissie komt in haar tussentijdse rapportage tot de conclusie dat de functioneringsvraag terecht is gesteld en dat eiser weinig inzicht toont in de ontstane problematiek en in zijn eigen aandeel daarin, door niet bereid te zijn te erkennen dat zijn optreden herhaaldelijk als intimiderend en schofferend ervaren wordt en spanningen teweegbrengt bij medewerkers. Dit heeft een negatieve impact op het functioneren van het team. Volgens de onderzoekscommissie erkent eiser wel diverse concrete feiten die hem worden verweten, zoals niet gedicteerde operatieverslagen, roken op de OK en het zich niet houden aan regels betreffende de hygiëne. Gezien de problemen die eiser veroorzaakt, vreest de onderzoekscommissie blijkens haar tussenrapport dat de patiëntenzorg gevaar loopt. Zij heeft weinig vertrouwen in mogelijkheden tot verbetering van deze situatie.
- 2.8 Het stafbestuur heeft de raad van bestuur geïnformeerd over deze tussentijdse rapportage.
- 2.9 De kwesties uit het verleden waarop ten dele is gedoeld door de onderzoekscommissie, betreffen onder meer het volgende. Blijkens een brief van 23 mei 1995 van de inspectie van de volksgezondheid aan eiser omtrent het overlijden van een patiënt tijdens een operatie, speelden er toen al communicatieproblemen tussen eiser en zijn maten alsmede de thoraxanesthesisten. Deze problemen leidden ertoe dat het vrijwel niet mogelijk was tot werkafspraken en protocollering te komen. Eiser zou volgens de inspectie de goede communicatie niet bevorderen. Hem is

daarom geadviseerd serieus verbetering in die situatie te brengen. Dit heeft geleid tot inschakeling van het externe bureau GITP, dat eiser gedurende enige tijd heeft begeleid. Dit bureau heeft in juli 1995 een rapport uitgebracht over het functioneren van de maatschappen thoraxchirurgie en thoraxanesthesiologie, waarin aanbevelingen zijn gedaan aan de maatschappen en aan eiser individueel. In 2002 is GITP opnieuw ingeschakeld om gerezen problemen tot een oplossing te brengen. In enkele aan eiser gerichte brieven van zijn maatschap en van de Zorggroep Hart & Longen is eiser in 2006 en 2007 aangesproken op het feit dat hij in die en de daaraan voorafgegane jaren, van zeer vele operaties geen verslagen heeft opgesteld. Eisers maatschap heeft hem meegedeeld dat hij hierin direct verbetering diende te brengen, bij gebreke waarvan verstrekkende consequenties het gevolg zouden zijn.

- 2.10 Eiser heeft grote bezwaren van procedurele en van inhoudelijke aard tegen de tussentijdse rapportage van 21 december 2009. Ook anderen hebben, hierover geïnformeerd, negatief gereageerd op de brief van 21 december 2009 van de commissie. In een brief van 12 januari 2010 aan de maatschap thoraxanesthesiologie, de maatschap anesthesiologie, de raad van bestuur en het stafbestuur hebben 24 medewerkers laten weten dat het OK-personeel, dat altijd zeer intensief met eiser heeft samengewerkt, zich niet kan vinden in de punten van kritiek zoals verwoord in de brieven van 14 september 2009 en de tussentijdse rapportage van de commissie. De 24 medewerkers benadrukken de expertise van eiser van onschatbare waarde te achten voor het Thoraxcentrum en zij vragen om overleg om tot een aanvaardbare oplossing te komen. De perfusionisten hebben de onderzoekscommissie al eerder benaderd, namelijk bij brief van 15 december 2009, waarin zij medelen alle vertrouwen te hebben in eiser, dat zij de sfeer waarin zij met hem samenwerken als uiterst professioneel en plezierig ervaren en dat eiser, ondanks zijn grote eigen deskundigheid, openstaat voor suggesties en commentaren.
- 2.11 Het definitieve onderzoeksrapport van de onderzoekscommissie is op 28 januari 2010 aan het stafbestuur en op 30 januari 2010 aan eiser verstrekt. Het oordeel van de onderzoekscommissie luidt dat de kwaliteitsvraag terecht gesteld is en dat er verschillende problemen spelen die de patiëntenzorg in gevaar dreigen te brengen. De onderzoekscommissie overweegt dat er al een lange, van het begin van zijn werkzaamheden binnen het ziekenhuis daterende, historie van slechte samenwerking tussen eiser en de overige leden van zijn maatschap alsmede de thoraxanesthesisten bestaat. Zij brengt de interventies en gesprekken onder externe begeleiding door GITP in 1995 en in 2002 in herinnering. Deze hebben naar haar bevinding wel enige maar geen blijvende verbetering gebracht. In de lijn van haar tussentijdse rapportage concludeert de onderzoekscommissie het volgende:
- * Er bestaan problemen tussen eiser en zijn directe collega's van thoraxchirurgie, waarvoor dezen geen enkele tolerantie meer kunnen opbrengen. Eiser heeft hiermee niets gedaan.
 - * De verslaglegging door eiser is onvoldoende.
 - * De contacten tussen eiser en de thoraxanesthesisten zijn zodanig slecht dat van normale communicatie, ook tijdens operaties, geen sprake meer is en er heerst wantrouwen van eiser tegenover deze groep.
 - * De werkverhoudingen met de perfusionisten zijn goed gebleven.
 - * De werkverhoudingen met de OK-assistenten en anesthesieassistenten zijn verstoord omdat er medewerkers zijn die niet met eiser willen samenwerken.

- * Ook na het hervatten van zijn werkzaamheden door eiser, zijn de verhoudingen op de OK ernstig verstoord en gespannen. Dit wordt mede veroorzaakt door onduidelijkheden omtrent de schorsing van eiser en de voorwaarden voor zijn werkhervatting.
- * Eiser toont geen inzicht in de ontstane problematiek, met dien verstande dat hij de bezwaren over niet gedicteerde operatieverslagen, het roken op de OK en het zich niet houden aan de hygiëneregels op zichzelf erkent.
- * Eiser is van mening dat de problemen met de thoraxanesthesisten veel meer bij de andere betrokkenen dan bij hemzelf moeten worden gezocht, en dat de omstandigheden, hoewel moeilijk, niet onwerkbaar zijn. Eiser neemt weinig verantwoordelijkheid voor zijn aandeel in de geschetste samenwerkingsproblemen. Hij lijkt geen inzicht of bereidheid te hebben om te erkennen dat zijn optreden herhaaldelijk als intimiderend en schofferend wordt ervaren en spanningen teweegbrengt bij medewerkers, met een negatieve impact op het functioneren van het team.

- 2.12 Het eindadvies van de onderzoekscommissie luidt dat eiser slechts weer aan het werk kan gaan onder strenge voorwaarden en dat er weinig hoop is dat de situatie zich zal verbeteren. Hierbij wijst de commissie ook op het verleden, waarin eiser kansen tot verbetering van zijn gedrag niet heeft benut. De onderzoekscommissie acht de kans op herstel van de werkverhoudingen tussen eiser en de anesthesisten zeer klein, evenals de kans dat in de toekomst wél voldaan zal worden aan de normale eisen van verslaglegging en de kans op herstel van de samenwerking met de overige maatschapsleden. De commissie besluit met de overweging: *“Dan rest slechts het beëindigen van de werkzaamheden door de betreffende specialist”*.
- 2.13 Eiser heeft ook tegen het definitieve rapport van de onderzoekscommissie bezwaren. Hij stelt onder meer dat de commissie zich ingevolge artikel 8 lid 4 van het Kwaliteitsreglement had dienen te beperken tot het trekken van conclusies en het doen van aanbevelingen ter verbetering. In plaats daarvan is de Commissie volgens hem buiten de haar gegeven opdracht getreden. Eiser stelt voorts dat hij de bezwaren die tegen hem bestaan, serieus neemt. Hij heeft gedurende de onderzoeksvraag begeleiding van een coach gezocht en heeft aan zijn maatschap en aan de maatschap thoraxanesthesiologie laten weten dat hij met hen in gesprek wil komen. In een brief van 4 februari 2010 heeft eiser voorgesteld deze gesprekken, onder begeleiding van zijn coach, te voeren met ieder lid van beide maatschappen afzonderlijk. Eiser laat in die brief overigens ook weten *“zijn uiterste best te zullen doen de ontstane situatie zo goed mogelijk op te lossen”*. Met een brief van 6 februari 2010 heeft de maatschap aan het stafbestuur bericht dat zij zich kan vinden in het door de commissie geformuleerde advies dat eiser zijn werkzaamheden alleen onder strikte voorwaarden zal kunnen hervatten. De maatschap is bereid eiser een laatste gelegenheid daartoe te geven, mede vanwege zijn grote verdiensten.
- 2.14 Met een brief van 16 februari 2010 heeft het stafbestuur aan eiser bericht de conclusies van de onderzoekscommissie over te nemen, met dien verstande dat het stafbestuur nog geen standpunt heeft over de vraag of beëindiging van eisers werkzaamheden onontkoombaar is. Het stafbestuur vraagt de raad van bestuur als eindverantwoordelijke voor de zorg, binnen drie weken te onderzoeken of en onder welke voorwaarden een verbetertraject en hervatting van de werkzaamheden mogelijk

zijn met behoud van kwaliteit van zorg, patiëntenveiligheid en met degelijke afspraken met alle betrokken partijen.

- 2.15 Op 24 februari 2010 heeft de maatschap thoraxchirurgie aan de raad van bestuur bericht van mening te zijn dat eiser onder bepaalde, met hem te bespreken, voorwaarden zijn werkzaamheden zal kunnen hervatten. De raad van bestuur laat daarop aan eiser weten dat hij bij hem op de kwestie zal terugkomen, zodra het stafbestuur een beslissing zal hebben genomen inzake de functioneringsvraag.
- 2.16 Bij brief van 9 maart 2010 heeft het stafbestuur aan eiser bericht dat uit het onderzoek van de raad van bestuur naar voren is gekomen dat er mogelijkheden zijn voor werkhervatting en voor een verbetertraject met behoud van kwaliteit van zorg. Het stafbestuur stelt hierbij de voorwaarde dat eiser binnen drie weken een plan van aanpak overlegt dat is goedgekeurd door de beide maatschappen en door de raad van bestuur, waarin de condities en nadere uitwerking daarvan zijn opgenomen.
- 2.17 Eiser heeft een plan van aanpak in concept opgesteld dat op 29 maart 2010 aan de maatschappen thoraxchirurgie en thoraxanesthesiologie en aan de raad van bestuur is toegezonden. Deze laatste maatschap heeft met een brief van 9 april 2010 aan eiser laten weten zich, onder het voorbehoud dat het nog met al haar maten moet worden besproken, deels te kunnen vinden in het plan van aanpak, doch nog wel wat kanttekeningen te hebben. Eiser heeft vervolgens de raad van bestuur en het stafbestuur om enig uitstel voor de indiening van het definitieve plan van aanpak verzocht. Dit is hem toegestaan.
- 2.18 De maten van eiser hebben tegenover hem niet gereageerd op het concept-plan van aanpak maar hebben dat wel gedaan ten opzichte van het stafbestuur. In een brief van 14 april 2010 hebben zij het stafbestuur laten weten in het plan van aanpak te missen dat eiser niet alleen met iedere anesthesist op iedere OK zal samenwerken maar ook met iedere perfusionist, iedere OK-medewerkster en iedere anesthesiemedewerker. Verder laat de maatschap weten onaangenaam verrast te zijn door de constatering dat er op 6 april 2010 nog steeds 46 operatieverslagen niet waren gemaakt. Hierin vinden zij aanleiding om over de eventuele terugkeer van eiser eerst te overleggen met de raad van bestuur, het stafbestuur en de collega-thoraxanesthesiologen.
- 2.19 Eiser betwist deze beide punten van kritiek en bestrijdt dat het hier feiten betreft die in het bijzonder hém te verwijten zouden zijn. Eiser verzoekt intussen aan de raad van bestuur hem te laten weten wanneer hij zijn werkzaamheden weer kan hervatten, nu hij zijn werkzaamheden tot 1 maart 2010 volgens afspraak niet zou hervatten, doch die datum inmiddels verstreken is. In zijn antwoord verwijst de raad van bestuur naar de brief van 20 april 2010 van het stafbestuur aan eiser, waarin dit bestuur te kennen geeft werkhervatting niet meer mogelijk te achten. Het stafbestuur is op basis van de conclusies van de onderzoekscommissie en van de brieven van 9 en van 14 april 2010 van de maatschappen thoraxanesthesiologie en thoraxchirurgie tot de slotsom gekomen, dat de gewenste aanvullende voorwaarden en eisen duidelijk maken dat er geen basis meer is voor verdere samenwerking.
- 2.20 De raad van bestuur heeft met een brief van 26 april 2010 aan eiser het voornemen geuit de toelatingsovereenkomst op te zeggen. De raad van bestuur verwijst hiertoe naar de rapporten van de onderzoekscommissie en naar de daarna kenbaar gemaakte

standpunten van het stafbestuur. De raad van bestuur kondigt tevens aan dat hij eiser met onmiddellijke ingang op non-actief zal stellen gedurende de opzegperiode, en wel op dezelfde gronden als die welke aan de opzegging ten grondslag liggen. Eiser en zijn toenmalige gemachtigde zijn over het voornemen tot opzegging en non-actiefstelling op 28 april 2010 gehoord door de raad van bestuur. Bij brief van 29 april 2010 heeft de raad van bestuur de toelatingsovereenkomst aan eiser opgezegd en hem op non-actief gesteld, conform het daartoe bij brief van 26 april 2010 kenbaar gemaakte voornemen en de daartoe aangevoerde argumenten. Eisers op 28 april 2010 verwoorde zienswijze op het in de brief van de raad van bestuur van 26 april 2010 medegedeelde voornemen, heeft de raad niet tot andere inzichten gebracht, aldus de raad van bestuur.

- 2.21 Eiser stelt dat de beslissing van het stafbestuur niet op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en daarom niet gehandhaafd kan blijven. Volgens hem kan het rapport van de onderzoekscommissie de toets der kritiek niet doorstaan. Nu de opzegging berust op het besluit van het stafbestuur en dit besluit geen stand kan houden, dient volgens eiser ook de opzegging te worden vernietigd. Hij stelt dat de beslissing van het stafbestuur die ten grondslag ligt aan de opzegging, gelet op artikel 10 lid 2 van het Kwaliteitsreglement is geschorst als gevolg van daartegen ingestelde beroep. De raad van bestuur zou daarom niet eerder een beslissing kunnen nemen dan nadat het Scheidsgerecht het beroep van eiser tegen de beslissing van het stafbestuur zou hebben beoordeeld. Bovendien kan de beslissing van de raad van bestuur volgens eiser ook niet in stand blijven, nu deze mede gegrond is op het gewraakte rapport van de onderzoekscommissie.
- 2.22 Eiser betwist bovendien dat er sprake is van gewichtige redenen van zodanig klemmende aard dan wel van onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat redelijkerwijze van de Stichting niet kan worden gevergd de toelatingsovereenkomst te continueren. Hij stelt dat de opzegging in elk geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De raad van bestuur baseert zijn beslissing, aldus eiser, op gebeurtenissen in het verleden, meer in het bijzonder op gebeurtenissen van vóór september 2009. Een concrete aanleiding is niet naar voren gebracht, noch in de brief waarin verzocht werd het Kwaliteitsreglement in werking te laten treden, noch in enige andere gebeurtenis. Het door hem opgestelde plan van aanpak had nog niet de status van definitief plan. Er diende nog overleg over plaats te vinden conform de aanwijzing van het stafbestuur, maar dit is niet gebeurd. Eiser begrijpt niet wat nu precies de aanleiding is geweest voor de raad van bestuur om ondanks zijn inspanningen om tot verbetering te komen, opeens "*de stekker eruit te trekken*". Eiser acht de opzegging van de toelatingsovereenkomst disproportioneel en in geen verhouding staan tot de grote belangen van hem bij het behoud van zijn positie binnen het ziekenhuis, althans bij het aan hem ontnemen van iedere mogelijkheid zijn functioneren binnen het ziekenhuis te verbeteren.
- 2.23 Voor het geval het Scheidsgerecht oordeelt dat de toelatingsovereenkomst door de opzegging van 29 april 2010 eindigt, stelt eiser dat er gronden zijn voor een toekenning van een vergoeding naar billijkheid, gezien zijn leeftijd van thans 60 jaar en de omstandigheid dat de gehele affaire bekendheid heeft gekregen binnen de cardiothoracale kringen maar ook ver daarbuiten. Hierdoor zal hij niet meer een praktijk kunnen uitoefenen. De situatie op de arbeidsmarkt is bovendien zeer ongunstig, omdat er elders geen vacatures voor cardiothoracale chirurgie zijn. Eiser becijfert zijn inkomensverlies op € 1.313.917,-- en zijn pensioenschade op € 20.000,--

per jaar na zijn 65^e verjaardag. Gegeven een gemiddelde levensverwachting van zestien jaren na het 65^e levensjaar dient de pensioenschade te worden geraamd op een bedrag van € 320.000,--. Daarnaast maakt eiser jegens de Stichting aanspraak op zijn aandeel in de goodwill, te berekenen volgens de richtlijnen van de Orde van Medisch Specialisten. Hij acht de Stichting gehouden zijn aandeel van de goodwill over te nemen, althans zich garant te stellen voor de betaling van de goodwill. Hij wenst tevens vergoeding van zijn buitengerechtelijke kosten en gerechtelijke kosten, ten bedrage van € 22.000,-- respectievelijk € 20.000,--.

3. Bevoegdheid van het Scheidsgerecht

- 3.1 De bevoegdheid van het Scheidsgerecht in de zaak tegen de Stichting berust op artikel 26 lid 1 van de toelatingsovereenkomst van 7 juli 1992 van eiser met de rechtsvoorgangster van de Stichting. Het eerste lid van dit artikel voorziet in geschilbeslechting bij wege van bindend advies. Het Scheidsgerecht dient dus te beslissen bij bindend advies. Tussen deze partijen is dit ook niet meer in geschil.
- 3.2 Eiser heeft zijn vordering tegen de Vereniging gebaseerd op artikel 10 van het Kwaliteitsreglement Medische Staf. Het tweede lid van dit artikel 10 voorziet in de mogelijkheid van beroep op het Scheidsgerecht, dat dient te beslissen met inachtneming van de procedureregels die voor dit gerecht gelden. Volgens artikel 25 van het Arbitragereglement van het Scheidsgerecht worden de uitspraken van het Scheidsgerecht gegeven als arbitraal vonnis, tenzij – voor zover hier van belang – het Scheidsgerecht van oordeel is dat het geschil zich beter leent voor een uitspraak bij wege van bindend advies. Ter zitting heeft het Scheidsgerecht meegedeeld tot dit oordeel te zijn gekomen, nu de vorderingen tegen de Stichting en tegen de Vereniging sterk met elkaar samenhangen en afdoening van beide zaken op dezelfde voet de voorkeur heeft. Partijen hebben te kennen gegeven zich hiermee te kunnen verenigen. Ook in de zaak tegen de Vereniging zal het Scheidsgerecht dus beslissen bij wege van bindend advies.

4. Beoordeling van het geschil

- 4.1 De Stichting heeft primair aangevoerd dat eiser niet ontvankelijk dient te worden verklaard in zijn vordering, nu hij niet – zoals artikel 26 lid 2 van de toelatingsovereenkomst van 1992 voorschrijft – het geschil eerst aan het bestuur van de Stichting heeft voorgelegd. Dit betoog kan niet worden aanvaard. Het al aangehaalde eerste lid van artikel 26 verklaart het Scheidsgerecht bevoegd tot beslechting van “alle” geschillen naar aanleiding van de overeenkomst. Het tweede lid heeft kennelijk als strekking dat geschillen met “de directie” niet rauwelijks aan het Scheidsgerecht worden voorgelegd, maar eerst aan “het bestuur”. In de thans bestaande situatie, waarin de raad van bestuur van de Stichting, na eiser te hebben gehoord, een besluit heeft genomen, kan hierin niet de door de Stichting bepleite verplichting van eiser worden gelezen om het geschil eerst aan de raad van toezicht van de Stichting voor te leggen. Deze raad staat niet op één lijn met het toenmalige bestuur. Dit blijkt al hieruit dat het thans aan de orde zijnde artikel 20 van de toelatingsovereenkomst de bevoegdheid tot opzegging van de overeenkomst niet aan de directie toekent, maar “het bestuur”. Dit is in de huidige verhoudingen de raad van bestuur, die ook tot de thans bestreden opzegging is overgegaan, en niet de raad van toezicht.

- 4.2 Wat de zaak zelf betreft zal het Scheidsgerecht allereerst onderzoeken of de raad van bestuur op toereikende gronden de toelatingsovereenkomst met eiser heeft opgezegd. Ter beoordeling staat dan de vraag of er gewichtige redenen waren van zodanig klemmende aard dat redelijkerwijs van de stichting niet kon worden gevergd dat zij de overeenkomst met hem zou voortzetten. Het komt hierbij in het bijzonder aan op de twee gronden waarop de Stichting zich in dit opzicht heeft gebaseerd: de bemoeilijking door eiser van de samenwerking binnen het ziekenhuis en onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat van de Stichting niet kan worden verlangd dat zij de overeenkomst in stand houdt.
- 4.3 De opzegging en in het bijzonder de daarvoor aangevoerde gronden hebben een voorgeschiedenis van jaren. Het optreden van eiser heeft al lange tijd reden gegeven voor discussie en acties van de kant van de Stichting. Dit optreden betreft niet zijn medisch-technische kwaliteiten, want het staat buiten kijf dat hij in dat opzicht een uitstekende vakman is. De discussie is steeds gegaan over zijn communicatieve vaardigheden, de wijze waarop hij gevolg geeft aan de eisen voor de verslaglegging van zijn medische verrichtingen en zijn gedrag tegenover collega's en ziekenhuispersoneel. Het Scheidsgerecht is van oordeel dat al dergelijke aspecten relevant kunnen zijn voor de vraag of een toelating in stand kan blijven. Zij kunnen immers van invloed zijn op de goede gang van zaken in het ziekenhuis en daarmee op de kwaliteit van de daar geboden zorg. De raad van bestuur van de stichting heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid.
- 4.4 In de besluitvorming van de stichting over de opzegging heeft het rapport van de door het stafbestuur ingestelde onderzoekscommissie een belangrijke rol gespeeld. Eiser richt zijn pijlen mede op de wijze van werken van deze commissie, en daarmee ook op het besluit van de Vereniging naar aanleiding van het rapport en langs die weg tevens op de redengeving voor de opzegging. De commissie heeft vele personen gehoord – leden van de maatschap van eiser en van andere maatschappen, van specialisten die nauw met eiser te maken hebben gehad, en vele personeelsleden van het ziekenhuis – en is mede op basis daarvan tot haar bevindingen gekomen, die voor eiser zeer negatief zijn. Eiser bestrijdt de juistheid van een groot deel van deze bevindingen en stelt in dit verband dat hij sterk wordt belemmerd in de mogelijkheid om zich hiertegen te verweren, nu hij niet weet met wie de commissie heeft gesproken en a fortiori niet welke inlichtingen de afzonderlijke gesprekspartners van de commissie hebben verschaft. Hij acht dit in strijd met zijn recht om zich effectief te verdedigen. Hij acht de onderzoekscommissie bovendien bevooroordeeld. In dit geval heeft hij ook betoogd dat het de commissie niet vrijstond tussentijds te rapporteren, op de wijze waarop zij dat op 21 december 2009 heeft gedaan.
- 4.5 Het Scheidsgerecht heeft geen aanwijzingen voor het oordeel dat de leden van de commissie, individueel of tezamen, niet over de vereiste onpartijdigheid beschikten of naar een tevoren al vaststaande conclusie hebben toegewerkt. Eiser heeft geen concrete feiten gesteld die tot dergelijke veronderstellingen zouden kunnen leiden en ook de opbouw en de inhoud van het rapport van de commissie geven het Scheidsgerecht geen enkele reden om te twijfelen aan de objectiviteit en onpartijdigheid van de commissie. De commissie had ook het recht tussentijds te rapporteren. Het Kwaliteitsreglement voorziet weliswaar niet in deze mogelijkheid, maar verzet zich er ook niet tegen. En wat hier de doorslag geeft: het zou hoogst

ongewenst zijn als een onderzoekscommissie, indien zij in een vroeg stadium van haar onderzoek stuit op gegevens die haar grote zorgen baren en de goede gang van zaken in het ziekenhuis kunnen schaden, daarover zou moeten zwijgen totdat haar eindrapport gereed is.

- 4.6 De commissie blijkt aan al haar gesprekspartners vertrouwelijkheid te hebben toegezegd en is daardoor niet bereid gebleken eiser te informeren over de inhoud van de verklaringen van die gesprekspartners en ook niet over de personen met wie zij heeft gesproken. Tijdens de zitting heeft haar voorzitter verklaard dat de commissie bij de keuze van haar informanten uit het ziekenhuispersoneel is afgegaan op de opgave van het desbetreffende afdelingshoofd over personen met wie zij zou kunnen spreken. Dit was voordien bij eiser niet bekend en hij weet ook nu nog niet welke opgaven aldus zijn gedaan.
- 4.7 Het Scheidsgerecht is van oordeel dat eiser zich hierover terecht beklagt. Het Kwaliteitsreglement dwingt niet tot een dergelijke werkwijze. Het biedt wel de mogelijkheid tot geheimhouding, maar dit betreft dan alleen zaken die onder het medische beroepsgeheim vallen. Maar ook afgezien daarvan wordt een onderzochte persoon zoals eiser ernstig belemmerd in zijn verdediging als hem niet alleen niet bekend is (i) wat elk van de informanten heeft verklaard, maar ook niet (ii) met welke personen de commissie heeft gesproken en zelfs niet (iii) hoe de keuze van deze gesprekspartners is tot stand gekomen. Het Scheidsgerecht onderkent dat voor deze vertrouwelijkheid op zichzelf alleszins begrijpelijke en invoelbare redenen kunnen bestaan. Het gevaar bestaat immers dat informanten niet vrijuit zullen spreken als zij er rekening mee moeten houden dat hun verklaringen herleidbaar zijn op hun persoon. Dit klemt temeer als zij (terecht of ten onrechte) vrezen voor repercussies in een afhankelijkheidsrelatie tot de arts op wie het onderzoek betrekking heeft, en dit kan er vervolgens toe leiden dat een onderzoekscommissie niet alle informatie verkrijgt die nodig is om een voor de patiëntveiligheid in het ziekenhuis mogelijk gevaarlijke situatie in beeld te brengen. Dit een en ander vormt naar het oordeel van het Scheidsgerecht echter geen voldoende rechtvaardiging voor de in dit geval gekozen werkwijze, die eiser wel heel weinig ruimte – en op wezenlijke punten zelfs geen reële ruimte – biedt voor een inhoudelijk verweer. De gevaren die de commissie kennelijk heeft gezien behoeven zich niet voor te doen als zij inzicht geeft in de wijze waarop haar informanten zijn geselecteerd en in de namen van degenen die zij heeft gehoord. Over de inhoud van individuele verklaringen kan zij in die gevallen waarin de betrokkenen expliciet vragen om vertrouwelijkheid, niettemin rapporteren op zodanige wijze dat de onderzochte specialist een betere mogelijkheid tot verweer heeft dan hier voor eiser heeft bestaan. Voorts zullen er personen zijn die geen bezwaar hebben tegen vermelding van hun verklaringen. Daartoe kan dan zonder werkelijk probleem worden overgegaan, in elk geval als daarmee niet duidelijk wordt wat de andere personen, die wel bezwaar hebben gemaakt, hebben verklaard. Bovendien kan de commissie, als dergelijke bezwaren haar ter ore komen, daarvan melding maken. Dit alles is hier niet gebeurd.
- 4.8 Dit betekent dat de besluiten van het stafbestuur (en daarmee van de Vereniging) en vervolgens van de stichting niet louter op de rapportage van de onderzoekscommissie kunnen worden gebaseerd. Maar dat is hier ook niet het geval. Hierbij is in de eerste plaats van belang dat er, zoals overwogen, een lange voorgeschiedenis is met discussie over het optreden van eiser. Verwezen kan in het bijzonder worden naar hetgeen in

onderdeel 2.9 van dit bindend advies is vermeld. In de tweede plaats heeft eiser op diverse punten erkend dat zijn handelen niet aan de maat is geweest. Dit betreft vooral zijn tekortschieten in de rapportage van zijn medische verrichtingen. Het gaat hier om een uit het oogpunt van goede patiëntenzorg ernstig falen, waarvoor eiser over een reeks van jaren en bij herhaling is gewaarschuwd. Het enkele feit dat hierdoor geen calamiteiten zijn opgetreden is een geluk bij een ongeluk en geen verdienste van eiser. Eiser heeft ook verklaard dat hij zich meermalen niet heeft gehouden aan voorschriften betreffende hygiëne in de operatiekamer en heeft gerookt in ruimten waar dat niet is toestaan. Zijn mededeling dat ook anderen zich aan dergelijk gedrag hebben schuldig gemaakt vormt naar haar aard geen rechtvaardiging voor zijn handelwijze, die op deze beide punten overigens niet de hoofdzaak van de verwijten uitmaakt. In de derde plaats blijkt uit het rapport van de onderzoekscommissie, wat daarvan verder ook zij, dat klachten over eisers optreden niet van incidentele aard zijn of slechts door enkele personen zijn geuit. In zoverre staan de onder 4.7 geschetste gebreken in de rapportage er niet aan in de weg dat het rapport enige betekenis heeft. In de vierde plaats verdient opmerking dat de raad van bestuur ondanks de adviezen van de onderzoekscommissie aan het stafbestuur en indirect ook aan hem, niet aanstonds is overgegaan tot opzegging van de toelatingsovereenkomst, maar eiser eerst nog een (nadere) kans op verbetering heeft gegeven. Reeds hieruit blijkt dat het besluit tot opzegging niet louter op het rapport van de commissie berust.

- 4.9 Ook als het waar is – wat eiser met nadruk stelt en de Stichting tegenspreekt – dat hij de hem geboden kans heeft aangegrepen en dat zijn latere gedrag geen reden heeft gegeven voor enige klacht van betekenis, had de raad van bestuur te maken met het gegeven dat de toestand door anderen inmiddels als niet of nauwelijks meer werkbaar is ervaren. In de aldus ontstane situatie heeft de Stichting op goede en toereikende gronden vastgesteld dat de samenwerking binnen haar ziekenhuis zodanig ernstig was bemoeilijkt dat voorzetting van eisers werkzaamheid in het ziekenhuis in redelijkheid niet van haar kon worden gevergd. Hiermee was voldaan aan de opzeggingsgrond die is omschreven in artikel 21 lid 1 aanhef en onder d van de toelatingsovereenkomst. Niet alleen het stafbestuur, maar ook de leden van de maatschap van eiser zelf en die van de maatschap thoraxanesthesiologie en vele personeelsleden achtten kennelijk de maat vol. Daarmee was een situatie ontstaan die voor een goede patiëntenzorg zeer riskant was en die, gegeven ook de lange voorgeschiedenis, kennelijk geen reëel uitzicht meer bood op herstel. Hieraan doet niet af dat gebleken is (i) dat eiser, zoals reeds vermeld, medisch-technisch een uitstekende vakman is, (ii) dat diverse collega-specialisten hebben te kennen gegeven nooit problemen in de samenwerking met hem te hebben ervaren en (iii) dat er ook schriftelijke verklaringen van een ruim aantal personeelsleden zijn die de samenwerking met eiser graag zouden voortzetten. Ondanks dit alles is er óók breed verzet tegen verdere samenwerking met hem, en alleen al de hardnekkigheid daarvan heeft gaandeweg een situatie doen ontstaan waarin de raad van bestuur, met alle erkenning voor het vakmanschap van eiser, niet langer kon berusten.
- 4.10 Het voorgaande leidt ertoe dat de opzegging in stand dient te blijven. De primaire vordering tegen de Stichting slaagt dus niet.
- 4.11 Gegeven dit oordeel heeft eiser geen belang bij zijn vordering tegen de Vereniging. Ook als de Vereniging op procedureel of materieel ontoereikende gronden tot haar besluit zou zijn gekomen, heeft zij een advies aan de raad van bestuur uitgebracht en is

in zoverre voldaan aan de formele eis dat de raad van bestuur alvorens de overeenkomst met eiser op te zeggen het stafbestuur moet hebben gehoord. Vernietiging van het desbetreffende besluit van de Vereniging brengt hierin geen verandering en beïnvloedt de positie van eiser dus ook niet. Eiser heeft tijdens de zitting desgevraagd nog verklaard dat het hem te doen is om vaststelling van de aansprakelijkheid van de Vereniging, mede als basis voor vergoeding van schade die hij heeft geleden, maar de in het Kwaliteitsreglement voorziene rechtsgang met het beroep op het Scheidsgerecht is hiervoor niet bedoeld.

- 4.12 Het eerste onderdeel van eisers subsidiaire vordering betreft de goodwill. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Stichting te kennen gegeven dat zij zich garant stelt voor een afwikkeling van eisers goodwill overeenkomstig de richtlijnen van de Orde van Medisch Specialisten. Eiser heeft, gelet op deze verklaring van de Stichting, te kennen gegeven dit onderdeel van zijn vordering daarom niet langer te handhaven. Daarop behoeft dus niet te worden beslist.
- 4.13 Het tweede onderdeel van de subsidiaire vordering is gericht op vergoeding van de schade die eiser – naar op zichzelf vaststaat – door de opzegging lijdt. In geval van een opzegging van een toelatingsovereenkomst op gronden die de toets van artikel 21 kunnen doorstaan, heeft de specialist in kwestie in beginsel geen aanspraak op een schadevergoeding. Het zal van de omstandigheden afhangen of een vergoeding naar billijkheid wordt toegekend. In bijzondere gevallen kan daarvoor grond bestaan. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de verstoring van de samenwerking in een mate van betekenis aan het ziekenhuis (hier dus de Stichting) is te wijten, althans in overwegende mate niet aan de specialist. Het Scheidsgerecht heeft niet kunnen vaststellen dat een van deze gevallen zich hier heeft voorgedaan. In de kern gaat het om (de gevolgen van) gedragingen van eiser zelf, waarvoor alleen hij verantwoordelijk is. Dat de gevolgen voor eiser zeer nadelig zijn, is in dit geval geen reden voor een vergoeding omdat eiser de opzegging aan zichzelf heeft te wijten.
- 4.14 Ten aanzien van de proceskosten komt het Scheidsgerecht tot de volgende beslissingen bij wege van bindend advies. Er zijn termen om de kosten van het Scheidsgerecht zelf voor rekening van de Stichting te brengen. Voor het overige zal worden bepaald dat elke partij de eigen kosten dient te dragen.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht, oordelende bij wege van bindend advies:

in de zaak tegen de Stichting

wijst de beide onderdelen van de primaire vordering en het tweede onderdeel van de subsidiaire vordering van eiser af;

verstaat dat geen beslissing behoeft te worden gegeven op het eerste onderdeel van de subsidiaire vordering van eiser;

bepaalt dat de kosten van het Scheidsgerecht, ten bedrage van € 6.675,--, ten laste van de Stichting komen en veroordeelt de Stichting om daartoe dit bedrag aan eiser te betalen;

bepaalt dat iedere partij voor het overige de eigen proceskosten draagt;

wijst het meer of anders gevorderde af;

in de zaak tegen de Vereniging

wijst de vordering van eiser af;

bepaalt dat iedere partij de eigen proceskosten draagt.

Dit bindend advies is gegeven te Utrecht en op 13 oktober 2010 aan partijen verstuurd.